

RAPORT Z BADANIA ANKIETOWEGO PRZEPROWADZONEGO W RAMACH PROJEKTU „CYGANIE KARPACCY Z POGRANICZA POLSKO - SŁOWACKIEGO”

Badanie ankietowe, którego wyniki podsumowuje niniejszy raport, zostało przeprowadzone w partnerstwie z Muzeum Lubovelskim w ramach projektu „Cyganie Karpaccy z pogranicza polsko-słowackiego” finansowanego z Funduszu Wyszehradzkiego. Efektem projektu było wyprodukowanie filmu dokumentalno-edukacyjnego o Cyganach karpaccich (Bergitka Roma) zamieszkujących pogranicze polsko-słowackie. Film pomaga w zrozumieniu społeczności romskiej, w większości żyjącej w izolacji od społeczeństw polskiego i słowackiego, uwrażliwia na jej problemy oraz przybliża odbiorcom kulturę tej mniejszości. W filmie pokazane jest codzienne życie osiedli romskich w Ochotnicy, Czarnej Górze i Nowym Sączu oraz kilku w regionie preszowskim na Słowacji. Można zobaczyć czym zajmują się ich mieszkańcy, jakie trapią ich problemy, jakie jest ich podejście do edukacji młodego pokolenia oraz jak wyobrażają sobie swoją przyszłość. Przedstawiona jest także historia Romów karpaccich. Posłużyły temu materiały archiwalne pozyskane z Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu (zdjęcia, relacje ustne i pisane) i wypowiedzi naukowców zajmujących się tematyką romską, a także samych Romów. O pracy z Romami opowiadają w filmie pracownicy urzędów miejskich w Nowym Sączu i Starej Lubowli, odpowiedzialni za współpracę z mniejszościami i sprawy socjalne oraz nauczyciele ze szkół, w których uczą się młodzi Romowie.

25 kwietnia 2014 odbyła się promocja filmu w Sali Ratuszowej Miasteczka Galicyjskiego w Nowym Sączu. Na to wydarzenie zostały zaproszone osoby pracujące na co dzień ze społecznością romską oraz specjaliści zajmujących się tematyką romską. W spotkaniu wzięli udział między innymi: Pełnomocnik Starosty Nowosądeckiego ds. Romów Zbigniew Piekarski, Pełnomocnik Prezydenta Nowego Sącza ds. Romów Krzysztof Popiela, dyrektorzy szkół i nauczyciele uczący młodzież romską z Nowego Sącza, Starej Lubowli i powiatu bardejowskiego, asystenci romscy oraz osoby prowadzące świetlice środowiskowe w Nowym Sączu.

Po obejrzeniu filmu zaproszone osoby zostały poproszone o wypełnienie ankiety. W badaniu wzięło udział 35 osób uczestniczących w panelu dyskusyjnym. Ankieta miała na celu przede wszystkim zbadanie czy film ma wartości edukacyjne i czy pozwala lepiej zrozumieć specyfikę mniejszości narodowej Romów.

L.p	Pytanie ankietowe	Odpowiedź TAK	Odpowiedź NIE	Odpowiedź NIE MAM ZDANIA
1	Czy film ma wartość edukacyjną?	35 os.		
2	Czy film pozwala lepiej zrozumieć specyfikę kulturową i sytuację społeczną Cyganów z grupy Bergitka Roma?	33 os.		2 os.
3	Czy film przybliży historię i kulturę Cyganów Karpackich z pogranicza polsko-słowackiego?	32 os.	1 os.	2 os.
4	Czy Pan/Pani zdaniem film uwrażliwia na problemy tej grupy mniejszościowej?	32 os.	2 os.	1 os.
5	Czy uważa Pan/Pani, że problematyce mniejszości narodowych i etnicznych poświęca się wystarczająco dużo uwagi w mediach?	3 os.	30 os.	2 os.
6	Czy uważa Pan/Pani, że tego typu inicjatywy są potrzebne?	35 os.		

Wszyscy uczestnicy badania stwierdzili, że film ma wartość edukacyjną i na postawione pytanie udzielili trzydzieści pięć odpowiedzi twierdzących.

Trzydziestu trzech badanych uważa, że film pozwala lepiej zrozumieć specyfikę kulturową i sytuację społeczną Cyganów z grupy Bergitka Roma. Dwie osoby nie mają na ten temat wyrobionej opinii.

Na pytanie, czy film przybliży historię i kulturę Cyganów Karpackich z pogranicza polsko-słowackiego trzydzieści dwie osoby odpowiedziały, że tak, dwie osoby nie mają zdania, natomiast jedna osoba odpowiedziała negatywnie.

Trzydzieści dwie osoby uznały, że film uwrażliwia na problemy tej grupy mniejszościowej, dwie osoby były odmiennego zdania, jedna osoba nie wyraziła swojej opinii.

Tylko trzy osoby uważają, że problematyce mniejszości narodowych i etnicznych poświęca się wystarczająco dużo uwagi w mediach. Zdaniem trzydziestu osób media zbyt mało czasu poświęcają tej tematyce. Dwie osoby nie mają na ten temat zdania.

Wszystkie badane osoby uważają, że tego typu inicjatywy są potrzebne.

Na zakończenie uczestnicy badania mogli zapisać swoje uwagi. Prezentujemy je poniżej.

1. Proponuję kontynuację tego filmu cz. II o kulturze, obyczajach, muzyce, bez polityki i problemów a film cz. I 1 klasa....)
2. Większy nacisk władz lokalnych na zatrudnienie romskiej młodzieży i wyuczanie w zawodach wyuczalnych dla tej młodzieży.
3. Więcej takich projektów pogranicznych.
4. Film jest bardzo ciekawy ale gdyby go skrócić do 30 minut byłby łatwiejszy w odbiorze. Nie jest nudny! Ogląda się ciekawie, jest „koszerny”, ale też troszkę krótszy byłby łatwiejszy.
5. Brakuje mi pokazania albo chociaż zasygnalizowania konfliktów – ostrych przecież- pomiędzy Romami a „białymi”. A w ogóle film znakomity.
6. Do pytania 3. Film jest raczej diagnozą współczesnych i przyszłych problemów mniejszości romskiej.
7. Bardzo dobrze zrobiony film.
8. Bardzo sympatyczny film.
9. Film bardzo dobrze opracowany pod względem merytorycznym, wzruszający, na pewno potrzebny.
10. Duża wartość filmu dla sądeckiej społeczności.

11. Dobry film! Tema je siroka. Bolo by dobre natocit aj dalsie casti viac zaderane na konkretne aspekty problematiky romov – historia, naboženstvo, chudoba...

Možemy z całą odpowiedzialnością stwierdzić, że wyprodukowany przez Stowarzyszenie Na Rzecz Badań i Dokumentacji Kultury „A posteriori” film spełnił postawione cele i będzie doskonale służył edukacji i podnoszeniu świadomości zwłaszcza młodego pokolenia na temat romskiej mniejszości narodowej.